

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ Авіаційний фаховий коледж

Найменування центрального органу управління освітою, власника

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заст. директора

Алла АДАМЕНКО

« 02 »

09

2022р.

ФІНАНСИ ПІДПРИЄМСТВА

Назва навчальної дисципліни

ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

підготовки фахового молодшого бакалавра

Назва освітньо-професійного ступеня

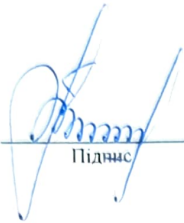
спеціальності 051 Економіка

Шифр і назва спеціальності

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО: Київським авіаційним фаховим коледжем

Повне найменування вищого навчального закладу

Розробник:

Підпис А. Тимчука викладач
першої категорії

Схвалено на засіданні циклової комісії
професійної та практичної підготовки

Назва циклової комісії

Протокол № 1, від «02» 09 2022р.

Голова циклової комісії

Підпис О. Діденко
Прізвище та ініціали

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни «Фінанси підприємства» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки фахового молодшого бакалавра спеціальності «Економіка».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є фінансово-економічні відносини суб'єктів господарювання.

Міждисциплінарні зв'язки: вивченню дисципліни «Фінанси підприємства» передують дисципліни «Мікроекономіка» та «Економіка підприємства», а також пов'язується з подальшим вивченням дисциплін: «Податкова система», «Фінансовий облік», «Управління витратами», «Економічний аналіз» та «Бухгалтерський облік».

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових тем:

Тема 1. Вступ. Необхідність, сутність і основи організації фінансів підприємства.

Тема 2. Функції фінансів, зміст та завдання управління фінансами підприємства.

Тема 3. Організація грошових розрахунків підприємства. Розрахункові й касові операції.

Тема 4. Види банківських рахунків і порядок їх відкриття.

Тема 5. Форми безготівкових і платних документів.

Тема 6. Грошові надходження підприємств.

Тема 7. Формування загального валового й чистого доходу.

Тема 8. Формування прибутку підприємства, його розподіл.

Тема 9. Види прибутку. Використання прибутку та система показників рентабельності.

Тема 10. Оподаткування підприємства. Пряме і непряме оподаткування.

Тема 11. Збори і цільові відрахування. Місцеві податки і збори.

Тема 12. Оборотні кошти та їх організація на підприємстві.

Тема 13. Показники стану і використання оборотних коштів.

Тема 14. Банківське та небанківське кредитування підприємства.

Тема 15. Фінансове забезпечення відтворення основних засобів.

Тема 16. Оцінювання фінансового стану підприємства. Аналіз фінансової стійкості підприємства.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. **Метою** навчальної дисципліни «Фінанси підприємства» є формування системи базових знань з теорії і практики фінансових відносин суб'єктів господарювання, формування фінансових ресурсів, фінансового планування, організації фінансової діяльності підприємства.

1.2. **Основними завданнями** вивчення дисципліни «Фінанси підприємства» є вивчення сутності й функцій фінансів підприємств, фінансових ресурсів та джерел їх формування; організації фінансів підприємств; набуття навиків фінансових розрахунків; оволодіння методами фінансового планування, оцінювання фінансового стану підприємства.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

- ✓ економічний зміст і організацію фінансів країни в цілому і підприємства окремо, як важливішої ланки фінансової системи країни;
- ✓ порядок формування фінансових ресурсів усіх ланок фінансової системи України;
- ✓ існуючу сучасну систему оподаткування підприємств та установ, як джерело формування дохідної частини бюджету усіх рівнів;
- ✓ основи фінансового менеджменту та взаємодії підприємств з установами фінансово-кредитної системи України та державними контролюючими установами (державна податкова адміністрація, казначейства всіх рівнів, цільові позабюджетні фонди, комерційні банки);
- ✓ форми та зміст розрахунків підприємства з іншими підприємствами та органами фінансово-кредитних та контролюючих установ;
- ✓ організацію контролю за раціональним використанням фінансових ресурсів підприємства.

вміти:

- ✓ нараховувати та перераховувати до бюджетів усіх рівнів фінансові ресурси згідно існуючого законодавства (ПДВ, податок на прибуток, комунальний податок, прибутковий податок, мито та інше).
- ✓ скласти кошторис продукції, що виготовляється та калькулювати ціну цієї продукції.
- ✓ користуватися затвердженими міністерством статистики та міністерством економіки основними формами податкових звітів.
- ✓ оформити фінансові документи.
- ✓ скласти фінансовий план діяльності підприємства та платіжний календар.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 54 годин за навчальним планом.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Тема 1. Вступ. Необхідність, сутність і основи організації фінансів підприємства.

Вступ. Поняття фінансів. Доходи і видатки як вихідні фінансові категорії. Об'єкти і суб'єкти фінансових відносин. Характерні ознаки, функції і роль фінансів.

Тема 2. Функції фінансів, зміст та завдання управління фінансами підприємства.

Функції фінансів підприємств, їх внутрішня властивість і форма прояву їх сутності. Поняття грошових фондів і фінансових ресурсів підприємств. Економічні методи і способи формування фінансових ресурсів. Джерела формування ресурсів. Основні принципи організації фінансів підприємств в умовах ринку. Поняття фінансової діяльності підприємств і її організація.

Тема 3. Організація грошових розрахунків підприємства. Розрахункові й касові операції.

Грошові фонди та фінансові ресурси. Основи організації фінансів підприємств. Фінансова діяльність та зміст фінансової роботи.

Тема 4. Види банківських рахунків і порядок їх відкриття.

Готівкові розрахунки. Сутність готівково-грошових розрахунків. Переваги й недоліки готівкових розрахунків. Сфера застосування готівково-грошових розрахунків підприємств. Безготівкові розрахунки. Сутність безготівкових розрахунків. Переваги й недоліки безготівкових розрахунків. Сфера застосування безготівкових розрахунків підприємств. Поточний, бюджетний, кредитний, депозитний рахунок.

Тема 5. Форми безготівкових і платних документів.

Суть безготівкових розрахунків підприємства. Основні принципи застосування безготівкових розрахунків підприємствами. Міжбанківський переказ. Особливість застосування безготівкових розрахунків підприємствами. Форми безготівкових розрахунків в процесі діяльності підприємства.

Тема 6. Грошові надходження підприємств.

Характеристика і склад грошових надходжень підприємств. Доходи (виручка) від реалізації продукції, робіт, послуг. Доходи від фінансово-інвестиційної та іншої діяльності. Формування валового і чистого доходу.

Тема 7. Формування загального валового й чистого доходу.

Доходи підприємства та джерела їх формування. Типи діяльності підприємства. Методи визначення доходу.

Тема 8. Формування прибутку підприємства, його розподіл.

Формування прибутку підприємства. Розподіл і використання прибутку.

Тема 9. Види прибутку. Використання прибутку та система показників рентабельності.

Поняття чистого прибутку. Основні напрямки використання чистого прибутку. Фонди грошових коштів підприємства, що утворюються за рахунок чистого прибутку. Поняття нерозподілений прибуток і його використання.

Тема 10. Оподаткування підприємства. Пряме і непряме оподаткування.

Суть, види та функції податків. Сутність оподаткування супідприємств і податкова система. Сутність податків і їх функції. Складові загальної системи оподаткування бізнесу. Система оподаткування підприємства її становлення в Україні. Чинний порядок оподаткування прибутку. Непрямі податки, які сплачують підприємства. Спрощена система оподаткування бізнесу.

Тема 11. Збори і цільові відрахування. Місцеві податки і збори.

Загальнодержавні податки та збори. Місцеві податки і збори.

Тема 12. Оборотні кошти та їх організація на підприємстві.

Оборотні активи: сутність, склад і структура. Класифікація і принципи організації обігових коштів. Визначення потреби в обігових коштах. Джерела формування оборотних активів. Використання банківських кредитів для формування обігових коштів. Нормування оборотних активів. Нормування обігових коштів для створення виробничих запасів.

Тема 13. Показники стану і використання оборотних коштів.

Показники стану використання обігових коштів. Вплив розміщення обігових коштів на фінансовий стан підприємств.

Тема 14. Банківське та небанківське кредитування підприємства.

Основи кредитування підприємств. Банківське кредитування. Небанківське кредитування підприємств. Кредитування малих та середніх підприємств.

Тема 15. Фінансове забезпечення відтворення основних засобів.

Сутність основних засобів та їх відтворення. Показники стану та ефективності використання основних засобів. Знос і амортизація основних засобів. Сутність і склад капітальних вкладень. Показники забезпечення, стану й ефективності використання основних засобів підприємства. Коефіцієнт реальної вартості основних виробничих засобів у вартості майна підприємства.

Тема 16. Оцінювання фінансового стану підприємства. Аналіз фінансової стійкості підприємства.

Фінансовий стан підприємства, методи його оцінки. Інформаційне забезпечення оцінки фінансового підприємства. Показники оцінки фінансового стану підприємства.

3. Рекомендована література

Базова

1. Азаренкова Г.М. Фінанси підприємств: [навч. посіб.] / Г.М. Азаренкова, Т.М. Журавель, Р.М. Михайленко - Львів: Компакт-ЛВ, 2005. - 312 с.
2. Аніловська Г.Я., Висоцька І.Б., Козій І.С. Фінанси підприємств: курс лекцій .– Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2017. – 150с.
3. Біла О.Г. Фінансове планування і прогнозування: [навч. посіб.] / О.Г. Біла. - Львів: Компакт-ЛВ, 2005. - 312 с.
4. Біла О.Г. Фінанси підприємств : навчальний посібник / О. Г. Біла. К. : Алерта, 2016. – 186 с
5. Бердар М. М.Фінанси підприємств: [навч. посіб.] / М. М. Бердар. - К.: ЦУЛ, 2010. - 352 с.
6. Буряк Л. Д. Фінанси підприємств: [навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц.] / Л.Д. Буряк, С.В. Вакуленко, А.П. Куліш та ін. – К.: КНЕУ, 2003. – 165 с.

7. Власова Н.О., Круглова О. А., Безгінова Л. І. Фінанси підприємств: [навч. посіб.] / Н.О., Власова, О. А. Круглова, Л. І. Безгінова - К.: ЦНЛ, 2007. - 271с.
8. Занько В.В. Фінанси підприємств: навчальний посібник. – Вінниця: ВНТУ, 2016. – 126с.
9. Іванюта П.В. Управління ресурсами і витратами: [навч. посіб.] / П.В.Іванюта, О.П.Лугівська.- 2-ге вид.- К.: ЦУЛ, 2011.- 320 с.
10. Непочатенко О.О., Мельничук Н. Ю. Фінанси підприємств: [підручник] / О.О. Непочатенко, Н.Ю. Мельничук . - К.: ЦУЛ, 2013. - 504 с.

Допоміжна

1. Тарасенко, І. О. Фінанси підприємств : підручник / І. О. Тарасенко, Н. М. Любенко. – К. : КНУТД, 2015. – 360 с.
2. Фінансове планування і управління на підприємствах: [навч. посіб.] / Г. А. Семенов, В. З. Бугай, А. Г. Семенов та ін. - К.: ЦНЛ, 2007. - 432 с.
3. Фінанси підприємств [навч. посіб.] / Ред. А.М. Поддєрьогін. - 7-вид., без змін. - К.: КНЕУ, 2008. - 552 с.
4. Фінансова санація та банкрутство підприємств: [навч. посіб.] / А. М., Штангрет, В. В. Шляхетко, О. Б. Волович та ін.. - К.: Знання, 2012. - 374 с.
5. Філімоненков О. С. Фінанси підприємств: [підручник]. / О. С. Філімоненков – К.: Алерта, 2009. – 496 с.

10. Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Міністерства фінансів України // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.minfin.gov.ua
2. Офіційний сайт Національного банку України // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.bank.gov.ua
3. Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://www.portal.rada.gov.ua>
4. Офіційний сайт Міністерства економіки України. – Режим доступу : <http://www.me.gov.ua>.
5. Офіційний сайт Кабінету міністрів України. – Режим доступу: // <http://www.kmu.gov.ua>
6. Офіційний сайт Державного комітету статистики України. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>
7. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р № 463-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.zakon0.rada.gov.ua.
8. Наукова бібліотека ім. М. Максимовича Київського національного університету імені Тараса Шевченка [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://lib-gw.univ.kiev.ua>.
9. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.nbuv.gov.ua>.

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання
диференційований залік.

5. Засоби діагностики успішності навчання
комплексний державний екзамен.